

WELKE BELASTINGVERLICHTING GEEFT DE NATUURSCHOONWET?

door A. F. KUHN.

Op de jaarvergadering der N.B.V., dit jaar in Delden gehouden, werd door Prof. Ham de vraag gesteld, welke belastingverlaging nu eigenlijk de Natuurschoonwet brengt? Een concreet antwoord was niet dadelijk te geven en door den Voorzitter der Redactiecommissie van dit tijdschrift werd mij in verband daarmee verzocht te trachten gegevens te verzamelen om te eeniger tijd wel een benaderend antwoord te kunnen geven.

Wanneer ik thans aan dit verzoek voldoe, moet ik vooropstellen dat in hare algemeenheid de vraag eigenlijk niet te beantwoorden is. De Natuurschoonwet toch, wil verlichting geven van vermogensbelasting (dus ook verdedigingsbelasting I), successiebelasting, inkomstenbelasting (dus ook gemeentefondsbelasting) en personeele belasting, die alle zeer nauw samenhangen met de overige vermogens- en inkomensbestanddeelen, die geheel buiten het landgoed staan. Eenzelfde landgoed kan dus, bij eenzelfde reductie van de belastbare waarde op grond van de Natuurschoonwet, een andere belastingreductie toelaten voor den eigenaar A. die b.v. bovendien een groot fondsenbezit heeft als voor den eigenaar B, die weinig meer dan dat landgoed bezit. Voegen wij daarbij dat de provinciale en gemeentelijke opcenten op de diverse belastingen zeer verschillen, dat de successie-rechten, behalve van de grootte der totale nalatenschap, ook en zelfs zeer sterk, afhangen van den graad van bloedverwantschap tusschen erflater en erfgenaam, terwijl last not least de kwestie hoe nu eigenlijk de „waarde volgens de Natuurschoonwet” moet worden bepaald, nog niet uitgevochten is, dan zal het duidelijk zijn dat aan de nu volgende cijfers slechts een orienteerende waarde mag worden toegekend.

En nu ter zake.

Wij zullen voor een bepaald, theoretisch, geval trachten de belastingreductie te berekenen.

Op 1 Juni j.l. waren, volgens de cijfers door den heer Malsch op eerdergenoemde vergadering gegeven, 236 landgoederen onder de wet gerangschikt; het totaal oppervlak bedroeg bijna 44.500 ha, het gemiddeld oppervlak derhalve 188 ha. Voor dit „gemiddelde” landgoed zullen wij de berekening uitvoeren.

Hoe groot de gemiddelde waarde van deze gronden is, valt

natuurlijk niet zonder nadere gegevens te schatten; wij nemen, zonder dit cijfer te kunnen motiveeren, aan dat de waarde van het goed te stellen is op f 150.000.—

Wij dienen nu nog te ramen hoe groot het totale vermogen van bedoelden eigenaar is. Een oude regel is dat ongeveer $\frac{1}{3}$ deel van een vermogen in onroerend goed belegd behoort te worden en de gegevens, verkregen bij de successie-aangiften wijzen ook in deze richting. Daar de persoon in kwestie, behalve het landgoed wellicht ook ander onroerend goed zal bezitten, mogen wij aannemen dat hij een vermogen zal hebben van minstens f 500.000.—. In verband daarmee schatten wij zijn inkomen op minstens f 30.000.—.

Opgroond van de berekeningen, aangegeven in mijn artikel in dit tijdschrift van 1 Jan. 1933, geloof ik, zonder in groote fouten te vervallen, te mogen aannemen dat een dergelijk landgoed, bij gering rendement, voor 60 % der normale waarde mag worden aangegeven; bij openstelling voor het publiek op 30 %. Verreweg de meerderheid der landgoederen wordt voor het publiek opengesteld, zoodat wij willen aannemen dat zulks ook hier het geval is.

De eigenaar mag dus in ons geval rond f 100.000.— van zijn belastbaar vermogen aftrekken.

Voor de afzonderlijke belastingen worden nu de reducties:

A. Vermogensbelasting.

Voor iedere f 1000.— boven de f 30.000.— vermogen bedraagt de belasting f 1.—. Hierop worden geheven (jaar 1933/34): 135 Rijksopcenten,¹⁾

± 27 Provinciale opcenten,²⁾

± 30 Gemeentelijke opcenten.³⁾

Totaal 192 opcenten.

Reclatie op de vermogensbelasting $100 \left(1 + \frac{192}{100}\right) = f 292.—$

B. De verdedigingsbelasting I, waarop alle bepalingen der vermogensbelasting van toepassing zijn, bedraagt bij een vermogen van f 500.000.—: f 635.—. Bij een verlaagde aangifte tot f 400.000.— wordt ze: f 415.—; genoten reductie derhalve f 220.—.

Deze belasting wordt dit jaar voor het laatst geheven, tenzij er een wet tot verlenging komt.

Personeele Belasting.

Wanneer op het landgoed een huis staat, waarvan de

¹⁾ Deze en de meeste volgende cijfers zijn ontleend aan de statistiek „Belastingdruk in Nederland 1932/33”, uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

²⁾ Het gemiddelde der prov. opcenten bedroeg voor 1932/33: 24; voor 1933/34 heb ik 27 als gemiddelde aangenomen.

³⁾ Voor 1932/33 bedroeg dit gemiddelde 30; natuurlijk zijn de opcenten dit jaar gestegen doch de meeste landgoed-bezitters zullen m.i. wel wonen in de goedkoopere gemeenten.

huurwaarde f 2000.—¹⁾ is en wij aannemen dat ook deze huurwaarde met $\frac{2}{3}$ deel verminderd mag worden, kan dit in hoofdsom in de meeste gemeenten ongeveer f 130.— verschil maken. Met een gemiddeld aantal opcenten van 60 wordt dit in totaal rond f 210.—.

Inkomstenbelasting. Hier heeft alleen de reductie op de huurwaarde van het huis beteekenis. In plaats van b.v. f 2000.— voor gebruik eigen woning te tellen bij het inkomen, kan de eigenaar nu volstaan met, in ons voorbeeld, f 700.—. In de categorie inkomens waar bedoelde persoon minstens invalt, wordt van iedere f 100.— inkomen méér, f 7.40 méér belasting geheven. Aan opcenten is te rekenen op 20 voor het Rijk en (gemiddeld) 27 voor de Provincie; reductie is dus $13 \times (1 + \frac{47}{100}) \times 7.40 =$ rond f 140.—.

De *Gemeentefondsbelasting* hangt hiermee nauw samen, daar ze geheven wordt naar het belastbaar inkomen volgens de inkomstenbelasting (met kleine correcties).

De belasting bedraagt in de hier bedoelde categorie voor iedere f 100.— méér, f 6.— belasting méér in hoofdsom.

Hierop komen aan Rijksopcenten: 30; aan gemeentelijke opcenten, varierende van 0 tot 100, gemiddeld ± 40 .

Reductie wordt hier

$$13 \times (1 + \frac{70}{100}) \times 6 = \text{rond f 130.—.}$$

Wij hebben hiermede de jaarlijks terugkeerende belastingen gezien, en vinden zoo in totaal rond duizend gulden. Staat geen huis op het landgoed, dan blijft de reductie beperkt tot vermogensbelasting en verdedigingsbelasting I, d.w.z. tot rond f 500.—. Het is m.i. geenszins zeker dat, wanneer de waarde van het landgoed op 30 % wordt gereduceerd, dit ook geldt voor de huurwaarde van het huis. Immers deze huurwaarde is vaak al lager dan 6 % van de verkoopwaarde (zie artt. 5 en 6 der Boschwet) en da verdoet ze, als de verkoopwaarde op 30 % wordt gereduceerd, niet zelf ook op 30 % van die 6 % verminderd! De reducties op personeele belasting, inkomstenbelasting enz. worden dan m.i. veel minder.

Of de totale reductie nu „veel” is? Voor het vermogen en inkomen dat hier aangenomen is, zou aan verm. bel., verded. bel. I, inkomstenbel. en gemeentefondsbelasting bij de aangegeven opcentenregeling ongeveer f 6800.— belasting moeten worden betaald; op deze belastingen zou in het aangegeven geval f 500.— reductie worden verkregen als er geen bewoond huis is of hoogstens f 770.— als er wel een huis staat (ik laat de personeele belasting zelve buiten beschou-

¹⁾ Bij een landgoed van dezen omvang kan men natuurlijk niet de huurwaarde van huis + omgeving stellen op 6 % van de totale waarde!

wing omdat daarop zooveel andere factoren van invloed zijn). Van de verkregen belastingverlaging make men zich dus geen overdreven voorstelling! ¹⁾)

Iets anders is het bij de successierechten. Daar is het verschil zeer belangrijk!

De nalatenschap van den bewusten eigenaar zal vallen in de hoogste catagorie en bij vererving van het goed naar kinderen bedraagt de heffing dan 7 % ; dit percentage loopt op naarmate de graad van bloedverwantschap verder is, tot maximaal 37 %.

Nemen wij het normale geval van verkrijging door kinderen, dan bedraagt de reductie 7 % over f 100.000.—, dus f 7000.— ; is het een verkrijging door neven en nichten, dan is het al 28.5 % over f 100.000.—, dus f 28.500 ; bij nog verdere verwantschap f 37.000.—.

---

¹⁾ Bij grootere vermogens en inkomens worden uit den aard der zaak de reducties in absolute getallen grooter, doch relatief kleiner.